

Participatie. Van 'moeten' naar 'willen'

Heeft u al kennism gemaakt met 'participatie'? In een aanbestedingsprocedure of in een goed gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer? Of als doorsneeburger in een woonwijk?

In de troonrede van 2013 heeft onze koning het woord uit de mottenballen gehaald en presenteerde het, namens het kabinet, alsof het wiel opnieuw was uitgevonden. Twee maanden later volgde het woord 'participatiesamenleving' de 'plofkip' uit 2012 op als Woord van het Jaar 2013.

'Participatie' is volgens meneer Van Dale: 'het hebben van aandeel in iets; deelname'. De eerste verklaring kan nog redelijk passief worden geïnterpreteerd; 'deelname' klinkt al wat actiever. En daar gaat het onze overheid nu juist om. Actiever moeten we worden.

De burger, u en ik, moeten meer zelf gaan doen in onze samenleving. Vooral ook samen met de burens, andere burgers en vooral buitenlui. Want juist werkzaamheden in de openbare ruimte lenen zich hier, volgens de overheid, uitstekend voor. En ze hebben nog gelijk ook. Maar ik heb ook bezwaren tegen die opgelegde participatie. En mijn bezwaren treffen beide partijen: zowel de decennialange, doorgeschoten, zorg van de overheid als de passieve, individualistische burger. De één is wellicht een gevolg van het gedrag van de ander. Kip-of-eiverhaal dus? Nee! Die burger had het nooit moeten pikken dat die overheid voor elk blaadje op de stoep en elk blikje zwerfafval met man en macht uitrukt. Zelfs als die overheid mij daarvoor als aannemer inhuurt, ben ik daar principieel op tegen. (NB U begrijpt dat ik mijn werk dus vaak met grote principiële bezwaren doe.)

Mijn bezwaar ligt dus bij het 'móeten' van participatie. Door geldtekort wegens opgelegde bezuinigingen 'moeten' u en ik in het plantsoen aan de slag. En dat is in essentie nu juist het probleem.

Ik zie liever een samenleving voor me waarin de burger, u en ik, gewoon zelf aan de slag willen, vanuit onze principiële verantwoordelijkheid. Niet omdat de overheid dat ons gebiedt via door bezuinigingen gedwongen noodgrepen, maar omdat sámenleven in verantwoordelijkheid een fundament van ons bestaan is. En dan willen wij dus zelf ons stoepje vegen. En dan willen wij onze bejaarde buurman helpen die zelf geen blad meer kan ruimen. En dan willen wij geen zwerfafval op straat gooien zodat die andere buurman het niet móét opruimen omdat de overheid vanwege geldgebrek dat niet meer doet. Snapt u waar ik heen wil? Ik wens een principieel terugtrekkende overheid en een principieel participerende burger.

Gelukkig zijn er nog mensen die vanuit hun principe handelen. Zowel op het platteland als in de stad.

Ook Gouda kent zulke principiële mensen. Maar afgelopen week ging het daar juist helemaal mis. Wim ten Cate, burgerparticipatie van het zuiverste soort, veegde zoals alle andere jaren de bladeren in zijn straat op een hoop. En toen ging het fout: 'Ben je 67 jaar, krijg je opeens een man in uniform van team Handhaving aan de deur die je een reprimande geeft. De reden? Ik mag de blaadjes op het plein niet meer bijeenvegen, bij de grote boom, iets wat ik al doe sinds ik hier veertig jaar geleden ben komen wonen.' De handavingsmedewerker wist volgens Ten Cate te vertellen dat als hij overlast ervaart van bladafval, hij de gemeente maar moet bellen. 'Ik mag dus niet zelf in actie komen, maar dat betekent in de praktijk dat hier een week lang dezelfde blaadjes blijven liggen. Met alle risico's van dien.'*1

Gouda moet nog even wennen aan de principiële burger die zijn verantwoordelijkheid neemt.

De grote Ronald Reagan zei: 'De overheid is niet de oplossing voor onze problemen; de overheid is zelf het probleem.' Tja. Dat is de ene kant van de medaille. De andere kant zijn vele burgers die helemaal geen zin (of tijd) hebben om zich in te gaan zetten; een burger die vindt dat hij genoeg belasting betaalt en dat de buitenruimte van 'de overheid' is. En die overheid heeft toch decennialang zelf voor die buitenruimte gezorgd en ruimte alles netjes op.

Heeft Reagan dan toch gelijk?

Laten we allemaal maar anders gaan denken. En uit principe gaan participeren.

Dan helpen en organiseren wij, aannemers, ook wel een handje mee. Betaald. Uit principe. Omdat geld nog steeds niet in bomen groeit.

Wilco Boender
Commercieel Manager Verheij Integrale Groenzorg
wilco@verheijbv.nl

*1 Leest u in het Algemeen Dagblad even het hele verhaal. Maar fout ging het dus wel. <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3780814/2014/11/01/Blaadjesveger-in-Gouda-berispt.dhtml>

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4968